

प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई आणि डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (रत्नागिरी जिल्हा)

(०२३५८) २८२३८७

अंक १८/२०१९

दिनांक ०१/०३/२०१९

कालावधी ५ दिवस

डॉ. सुभाष चव्हाण,
विभाग प्रमुख,
कृषिविद्या विभाग
९४२२४३१०६७

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविद्या विभाग
९४२२३७४००१

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविद्या विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक २३/०२/२०१९ ते ०१/०३/२०१९)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक ०२/०३/२०१९ सकाळी ८:३० पासून ०६/०३/२०१९ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
२३/०२	२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३		०२/०३	०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३३.६	३६.६	३६.०	३५.२	३३.०	२९.४	३०.०	कमाल तापमान (अं.से)	३१	३०	३०	३१	३१
१७.५	१४.०	१३.०	१२.०	१२.०	१०.५	११.०	किमान तापमान (अं.से)	१७	१८	१८	१९	१९
०	०	०	०	०	०	०	मेघाच्छादन (ऑक्ट)	४	२	१	३	४
९०	८९	८९	९१	९०	८६	९१	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	५५	६३	७२	८६	७५
६०	५६	५५	५९	६८	६५	५६	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	३८	४३	५०	५४	५५
३.७	४.०	४.३	५.२	५.०	५.१	५.०	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	३	७	१३	१४	१२
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	वाऱ्याची दिशा	वा.उ.	आ.द.	नै.द.	ई.उ.	आ.पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवडयातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०१८ पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा				
०.०							०.०	३७१.८				

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

दिनांक २ ते ६ मार्च, २०१९ पर्यंत आकाश अंशतः दगाळ राहील. दिनांक ३ ते ६ मार्च, २०१९ पर्यंत वाऱ्याचा वेग ३ ते १५ किमी प्रति तास राहील.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
भुईमुग	शेंगा भरणे	• बाष्पीभवनामध्ये वाढ होत असल्याने भुईमुग पिकास जमिनीच्या मगदुरानुसार ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी द्यावे.
वाल	काढणी अवस्था	• वाल पिकामध्ये जसजशा शेंगा वाळतील तसतशी शेंगांची काढणी करून ४ ते ५ दिवस शेंगा उन्हात वाळवाव्यात व मळणी करावी किंवा शेंगा झाडावर वाळल्यानंतर पिकाची कापणी करून झाडे खब्यावर ३ ते ४ दिवस उन्हात वाळवावीत व नंतर मळणी करावी. साठवणुकीमध्ये भुंग्याचा उपद्रव टाळण्यासाठी वालाचे दाणे मातीच्या खळीचा थर देऊन चांगले वाळवावे.
आंबा	फलधारणा अवस्था	• आंबा पिकामध्ये काही ठिकाणी थंडी वाढल्यास पुन्हा पुन्हा मोहोर येणे आणि जुन्या मोहोराला धरलेल्या कैरीच्या दांडीच्या बुंध्यातून मोहोर येण्याची शक्यता असते त्यामुळे जुन्या मोहोराला धरलेल्या फळांची फळगळ होण्याची शक्यता आहे. हि समस्या हापूस आंबा जातीत जास्त प्रमाणात दिसून येते. हि समस्या टाळण्यासाठी विद्यापीठाच्या शिफारशीनुसार जिब्रेलिक आम्ल ५० दशलक्ष भाग (PPM) (१ ग्रॅम २० लिटर पाण्यात मिसळून) फवारणी प्रथम पूर्ण मोहोर उमलेला असताना व नंतर पुन्हा वाटाणा आकाराची फळे झाल्यावर संपूर्ण झाडावर करावी. • सध्या आंबा पिकामध्ये वाटाण्याच्या आकाराची फळे येण्याची अवस्था असून दगाळ वातावरण संभवत असल्याने त्यावर तुडतुड्याचा आणि भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्यामुळे मोहोर संरक्षण वेळापत्रकानुसार पाचवी फवारणी (चौथ्या फवारणीनंतर १५ दिवसांच्या अंतराने) डायमेशोप्ट ३० टक्के प्रवाही १० मि. ली किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि. ली. + भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोर्नॅझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. • तापमानातील होणाऱ्या बदलांमुळे आंब्याची फळगळ होण्याची शक्यता आहे. फळगळ कमी करण्यासाठी फळधारणा झाल्यावर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार आंब्याच्या झाडास १५० ते २०० लिटर पाण्याच्या ३ ते ४ पाळ्या १५ दिवसांच्या अंतराने द्याव्यात आणि झाडाच्या बुंध्याभोवती आच्छादनाचा वापर करावा. • आंब्याचे उत्पन्न वाढविण्यासाठी व फळांची प्रत स्थारण्यासाठी फळे वाटाणा, गोटी व स्पारी एवढी असताना १ टक्के पोटॅशियम नायट्रेटची फवारणी करावी. • पुढील पाचही दिवस वाऱ्याचा वेग जास्त असल्याने नवीन लागवड केलेल्या कलमाना काठीचा आधार द्यावा.
काजू	फलधारणा व काढणी	• काजू पिकामध्ये काही ठिकाणी काढणी योग्य बी तयार झालेली आहेत. तयार झालेल्या बिया बोंडापासून वेगळ्या करून बिया उन्हामध्ये ७ ते ८ दिवस वाळवाव्यात. तसेच विद्यापीठाने शिफारस केल्याप्रमाणे काजू बोंडापासून विविध टिकावू पदार्थ तयार करावेत.
नारळ	-	• तापमानात वाढ संभवत असल्याने, नारळ बागेत ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच आळ्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाच्या शेंड्या पुराव्यात आणि झावळ्यांचे आच्छादन करावे.
चिक्	फलधारणा	• तापमानात वाढ संभवत असल्याने, चिक् बागेत ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. • चिक् पिकामध्ये पाने व कळ्या खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी फांद्यांवर अळीने तयार केलेली पानांची जाळी आतील अळीसह काढून नष्ट करावीत व ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी करावी.
मसाले पिके	काढणी	• लवंग पिकामध्ये कळ्यांचा घुमट पूर्ण वाढल्यानंतर फिकट नारंगी छटा प्राप्त झालेल्या कळ्यांची काढणी करावी व उन्हामध्ये ५ ते ७ दिवस वाळवाव्यात.
भाजीपाला/ फळबाग रोपवाटिका	काढणी अवस्था	• वेलवर्गीय भाजीपाला पिकावर फळमाशीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने माशीच्या नियंत्रणासाठी शेतात "रक्षक" सापळा प्रति हेक्टर ४ नग या प्रमाणात लावावेत. • वांगी पिकाची काढणी फळे चमकदार व कोवळी असताना करावी. • मिरची पिकामध्ये तयार हिरव्या मिरचीची काढणी करावी. • कोबीचा गड्डा पूर्ण तयार झाल्यावर बोटाने दाबल्यावर दबत नसेल अशा वेळी कोबीची काढणी करावी. • फळबाग रोपवाटिकेस, नवीन लागवड केलेल्या फळबागा तसेच भाजीपाला पिकास पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. • काजू पिकाची मृदकाष्ठ पद्धतीने कलमे करण्यासाठी खुंट म्हणून वापरण्यात येणाऱ्या रोपांसाठी काजू बियांची पिशवी मध्ये रुजवणी करावी.
दुभती जनावरे/ शेळ्या/ कुकुटपालन	-	• जनावरांना पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी पुरवठ्याची व्यवस्था करावी. • दिवसाच्या कमाल तापमानात वाढ संभवत असल्याने कोंबड्यांचे व जनावरांचे उष्णतेपासून संरक्षण करावे. • रानीखेत (मानमोडी) आजारपासून पक्ष्यांचे संरक्षण करण्यासाठी उन्हाळाच्या सुरुवातीलाच पशु वैदकांच्या मार्गदर्शनाखाली पक्ष्यांना रानीखेत (मानमोडी) प्रतिबंधक लसीकरण करून घ्यावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मॉसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.
अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा